WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 28 marca 2024 r.

WK-I.431.2.2.2023

Pan
Wojciech Kozon
Starosta Wyszkowski

Starostwo Powiatowe w Wyszkowie
al. Róż 2
07-200 Wyszków

WYSTĄPIENIE POKONTROLNEGO

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie[1], art. 6 ust. 4 pkt. 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej[2] oraz art. 25 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne[3], kontrolerzy: Andrzej Nieszporek i Maria Los – starsi inspektorzy wojewódzcy oraz Krzysztof Florek inspektor wojewódzki w Oddziale Kontroli Jednostek Samorządu Terytorialnego Wydziału Kontroli, a także Łukasz Plaskot – kierownik Oddziału Serwisu Informatycznego w Biurze Informatyki oraz Mariusz Zmuda – specjalista w Oddziale Serwisu Informatycznego w Biurze Informatyki Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili w dniach od 4 grudnia 2023 r. do 12 stycznia 2024 r. kontrolę problemową w Starostwie Powiatowym w Wyszkowie, z siedzibą w Wyszkowie przy Alei Róż 2 (dalej Starostwo).

Przedmiot kontroli obejmował realizację zadań w zakresie działania systemów teleinformatycznych używanych do realizacji zadań publicznych albo realizacji obowiązków wynikających z art. 13 ust. 2 ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne pod względem zgodności z minimalnymi wymaganiami dla systemów

[1] Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. 2023 poz. 190).
[2] Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).
[3] Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 poz. 307).

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Mazowiecki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.gov.pl/web/uw-mazowiecki w zakładce ochrona danych osobowych.

teleinformatycznych lub minimalnymi wymaganiami dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej[4] – w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 24 listopada 2023 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 12 marca 2024 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję wystąpienie pokontrolne.

Ocenie poddano trzy główne obszary kontroli, tj. wymianę informacji w postaci elektronicznej, w tym współpracę z innymi systemami informatycznymi oraz wspomaganie usług drogą elektroniczną, zarządzanie bezpieczeństwem informacji w systemach teleinformatycznych oraz zapewnienie dostępności informacji zawartych na stronach internetowych urzędu dla osób niepełnosprawnych.

W Starostwie prowadzono rejestry publiczne, o których mowa w art. 14 ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. W prowadzonych rejestrach publicznych wyróżniono typy obiektów oraz ustalono strukturę ich identyfikatorów, zgodnie z wymogami § 10 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych[5].

Kontroli poddano system teleinformatyczny XXXXX używany w Starostwie do realizacji zadań publicznych.

I. Wymiana informacji w postaci elektronicznej, w tym współpraca z innymi systemami (rejestrami) teleinformatycznymi oraz wspomaganie usług drogą elektroniczną.

Starostwo udostępnia elektroniczną skrzynkę podawczą (dalej ESP) umożliwiającą doręczanie pism w formie dokumentów elektronicznych. Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 1, 3, 4, 5 i 6 rozporządzenia w sprawie sporządzania i doręczania dokumentów elektronicznych oraz udostępniania formularzy, wzorów i kopii dokumentów elektronicznych[6] na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej (dalej BIP) poinformowano o warunkach

---

[4] Zgodnie z art. 25 ust. 3 przedmiotowej ustawy kontrola dotyczyła wyłącznie systemów teleinformatycznych oraz rejestrów publicznych, które są używane do realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

[5] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2247), dalej: rozporządzenie w sprawie KRI.

[6] Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 września 2011 r. w sprawie sporządzania i doręczania dokumentów elektronicznych oraz udostępniania formularzy, wzorów i kopii dokumentów elektronicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 180).

organizacyjno-technicznych doręczania dokumentów elektronicznych. Starostwo umożliwia przyjmowanie dokumentów elektronicznych służących do załatwiania spraw w formatach danych określonych w załączniku nr 2 rozporządzenia w sprawie KRI.

Na stronie internetowej Starostwa w zakładce *Karty usług* wyświetla się katalog kart usług pogrupowany wg komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za realizację danego zadania. Karty usług sporządzono według jednolitego wzoru. Zawierają one informacje o podstawie prawnej realizacji danej usługi, miejscu i sposobie załatwienia sprawy, wymaganych dokumentach, czasie załatwienia sprawy, wymaganych opłatach oraz przysługujących środkach odwoławczych.

Ustalono, że Starostwo nie przekazywało wzorów dokumentów elektronicznych do Centralnego Repozytorium Wzorów Dokumentów Elektronicznych, jak również nie korzysta z zasobów ww. repozytorium.

Starostwo stosuje w prowadzonych rejestrach odwołania do rejestrów zawierających dane referencyjne w zakresie niezbędnym do realizacji zadań, zgodnie z § 5 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia w sprawie KRI oraz wyposaża posiadane systemy teleinformatyczne w składniki sprzętowe lub oprogramowanie umożliwiające wymianę danych z innymi systemami teleinformatycznymi za pomocą protokołów komunikacyjnych i szyfrujących określonych w obowiązujących przepisach, normach, standardach lub rekomendacjach ustanawianych przez krajową jednostkę normalizacyjną lub jednostkę normalizacyjną UE, zgodnie z § 16 ust. 1 rozporządzenia w sprawie KRI oraz formatach danych określonych w załączniku nr 2 i 3 rozporządzenia w sprawie KRI. Kodowanie znaków w wysyłanych z systemów lub odbieranych przez te systemy dokumentach odbywa się zgodnie z § 17 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Ustalono, że w Starostwie obowiązuje jako podstawowy tradycyjny system obiegu dokumentów, a funkcjonujący system XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX pełni funkcje wspomagające wykonywanie czynności kancelaryjnych w systemie tradycyjnym. XXXXXXXXX jako narzędzie wspomagające podstawowy system, zapewnia zintegrowaną obsługę korespondencji przychodzącej, wychodzącej i wewnętrznej, poprzez rejestrację, dekretację i zarządzanie obiegiem korespondencji oraz zarządzanie tworzonymi sprawami, rejestrami, procesami i poleceniami, a także monitorowanie terminów realizacji spraw i zadań oraz przekazywania spraw do archiwum. Powyższe uregulowane zostało Zarządzeniem Nr 94/2014 Starosty Wyszkowskiego z dnia 30 października 2014 w sprawie *instrukcji obiegu korespondencji w Starostwie Powiatowym w Wyszkowie.*

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. XXXX

- w Wyszkowie przy ul. Zakolejowej 15A (Polityka Instrukcja postępowania z kluczami oraz zabezpieczenia pomieszczeń budynku Starostwa Powiatowego w Wyszkowie, Wydział Komunikacji przy ul. Świętojańskiej 82A (Polityka Kluczy)[9],
- Instrukcja postępowania z kluczami oraz zabezpieczenia pomieszczeń budynku Starostwa Powiatowego Kluczy)[10],

Obowiązujące w okresie kontrolowanym dokumenty opisują sposoby nadawania, modyfikacji i odbierania uprawnień użytkownikom, określają sposoby pracy w systemach informatycznych Starostwa, procedury zarządzania, a także czynności mające wpływ na zapewnienie bezpieczeństwa oraz zarządzania ryzykiem przetwarzania danych w systemach informatycznych.

W okresie poddanym kontroli Starostwo utrzymywało aktualność inwentaryzacji posiadanego sprzętu i oprogramowania służącego do przetwarzania informacji, poprzez prowadzenie w systemie teleinformatycznym[11] rejestru zasobów teleinformatycznych (tj. bazy konfiguracji CMDB[12]) zawierającego informację o wszystkich aktywach informatycznych oraz jego aktualizację, stosownie do wymogów określonych w § 20 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie KRI.

Pracownicy wykonujący zadania w systemach teleinformatycznych uczestniczyli w procesie przetwarzania informacji w stopniu adekwatnym do przypisanych obowiązków, zgodnie z § 20 ust. 2 pkt. 4 rozporządzenia w sprawie KRI. W Starostwie działania w zakresie monitoringu i kontroli dostępu do zasobów teleinformatycznych podejmowanie są przez Naczelników Wydziału. W trakcie trwania czynności kontrolnych analizie poddano historię odbierania uprawnień do systemu XXXXXXXX funkcjonującego w Starostwie dla trzech pracowników Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami, tj.: dla dwóch nowozatrudnionych (nadanie uprawnień) oraz jednego użytkownika, któremu uprawnienia zostały odebrane w związku ze zmianą zakresu wykonywanych przez niego obowiązków, stwierdzając adekwatność poziomu uprawnień do pracy w systemach teleinformatycznych do zakresu czynności i realizowanych zadań.

W okresie poddanym kontroli w Starostwie nie funkcjonował zdalny dostęp, jednakże regulacje wewnętrzne obowiązujące w kontrolowanej jednostce dają możliwość skonfigurowania zdalnego dostępu do zasobów Starostwa, który gwarantuje bezpieczną pracę

---

[9] Zarządzenie Nr 68/2020 Starosty Powiatu Wyszkowskiego z dnia 7 września 2020 r.
[10] Zarządzenie Nr 105/2020 Starosty Powiatu Wyszkowskiego z dnia 23 grudnia 2020 r.
[11] Przy pomocy oprogramowania XXXXXXXXXXXX.
[12] Configuration Management Database.

przy przetwarzaniu informacji z wykorzystaniem urządzeń przenośnych i pracy na odległość stosownie do wymogów zawartych w § 20 ust. 2 pkt 8 rozporządzenia w sprawie KRI.

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki projektowania i wdrażania systemów teleinformatycznych, wobec czego spełnienie warunków określonych w § 15 ust. 1 rozporządzenia w sprawie KRI nie było przedmiotem kontroli.

W toku kontroli ustalono, że zgodnie z § 20 ust. 2 pkt 7, 9, 11 i 12 rozporządzenia w sprawie KRI, Starostwo zapewnia ochronę przetwarzanych informacji przed kradzieżą, nieuprawnionym dostępem, uszkodzeniami lub zakłóceniami, a także zabezpieczenie informacji w sposób uniemożliwiający osobom nieuprawnionym jej ujawnienie, modyfikację, usunięcie lub zniszczenie, poprzez między innymi:

- zapewnienie zewnętrznej i wewnętrznej ochrony fizycznej obiektów;
- określenie pomieszczeń z ograniczonym dostępem, np. serwerowni oraz ustalenie zasad pobierania i zdawania kluczy do poszczególnych pomieszczeń;
- ustanowienie regulacji wewnętrznych określających zasady postępowania z informacjami w jednostce, zapewnienia ochrony przetwarzanych informacji, a także zasad zapewniających odpowiedni poziom bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych;
- nadawanie, modyfikację i odbieranie użytkownikom uprawnień do systemów na podstawie upoważnień oraz wniosków właściwych kierowników komórek organizacyjnych;
- automatyczną aktualizację oprogramowania systemów operacyjnych serwerów oraz stacji roboczych;
- wykorzystywanie na serwerach i stacjach roboczych wyłącznie aktualnego oprogramowania systemów operacyjnych, które korzysta ze wsparcia producenta,
- wykorzystywanie urządzeń brzegowych typu firewall;
- zabezpieczenie serwerów i stacji roboczych aktualnym oprogramowaniem antywirusowym, automatycznie aktualizującym sygnatury wirusów;
- wyposażenie serwerów i stacji roboczych w zasilanie awaryjne zabezpieczające system przed przepięciami i chwilowymi zanikami napięcia;
- szyfrowanie przenośnych nośników danych oraz dysków urządzeń mobilnych,
- ustanowienie procedury tworzenia, przechowywania oraz testowania kopii zapasowych,
- ustanowienie regulacji dotyczących konserwacji, napraw i utylizacji sprzętu i oprogramowania.

W celu zapewnienia rozliczalności systemów teleinformatycznych w Starostwie Powiatowym w Wyszkowie logi systemowe z serwerów i stacji roboczych gromadzono i przechowywano przy pomocy standardowych narzędzi systemów operacyjnych.

Ustalono, że poddany kontroli system teleinformatyczny XXXXXXX nie posiada funkcjonalności umożliwiającej gromadzenie logów, wobec czego spełnienie wymogu określonego w § 21 ust. 1 rozporządzenia w sprawie KRI nie było przedmiotem kontroli. Rozliczalność w zakresie nadawania, modyfikacji oraz odbioru uprawnień w ww. systemie zapewniona jest poprzez stosowanie obowiązujących w starostwie procedur, zgodnie z którymi powyższe czynności realizowane są w formie pisemnej. Rozliczalność działań użytkowników w poddanym badaniu systemie XXXXXXX zapewniona jest poprzez możliwość wygenerowania informacji kto i kiedy dokonywał operacji na danych.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. XXXXXX

XXXX

III. Zapewnienie dostępności informacji zawartych na stronach internetowych jednostki dla osób niepełnosprawnych.

Strony internetowe Starostwa działające pod adresami https://www.powiat-wyszkowski.pl/oraz http://bip.powiat-wyszkowski.pl/ poddano weryfikacji zgodności ze standardem WCAG 2.0 za pomocą walidatorów http://validator.w3.org oraz http://jigsaw.w3.org/css-validator/.

Przeprowadzona przez kontrolujących w dniu 10 stycznia 2024 r. walidacja ww. stron internetowych Starostwa za pomocą ww. walidatorów wykazała, że dla:

- walidatora https://validator.w3.org/ stwierdzono:
  - dla strony: https://www.powiat-wyszkowski.pl/– brak błędów oraz brak ostrzeżeń,
  - dla strony: http://bip.powiat-wyszkowski.pl/ – brak błędów oraz brak ostrzeżeń.
- walidatora http://jigsaw.w3.org/css-validator stwierdzono:
  - dla strony: https://www.powiat-wyszkowski.pl/–XXXXXXXXXXXXXXXXXX,
  - dla strony: http://bip.powiat-wyszkowski.pl/ – XXXXXXXXXXXXXXXXXX.

Wskazane w wyniku weryfikacji ww. stron internetowych błędy i ostrzeżenia nie mają wpływu na prezentowane treści.

Po weryfikacji ww. stron internetowych stwierdzono spełnienie wymagań WCAG 2.0 określonych w załączniku nr 4 rozporządzenia w sprawie KRI. W wyniku kontroli stwierdzono, że dostępna strona internetowa i strona BIP Starostwa zawierają rozwiązania techniczne umożliwiające osobom niepełnosprawnym zapoznanie się z treścią informacji, czym spełniono wymogi określone w § 19 powyższego rozporządzenia.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie zapewnienia dostępności informacji zawartych na stronach internetowych urzędu dla osób niepełnosprawnych ocenia się **pozytywnie**.

Mając na uwadze powyższe ustalenia zobowiązuję Pana Starostę do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości poprzez:

1. XXXXXXXXXXXXXXXXX

3. XXXX

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/